

5. Từ sự chết bước vào cõi sống

Đức tin không phải là tin vào sự Phục Sinh như là một hiện thực đơn lẻ, nhưng còn là ân ban về sự hiện của Chúa, là điều làm đổi mới đời sống chúng ta và trần thế. Nhưng điều này xảy ra như thế nào? Làm sao chúng ta có thể nghiệm thấy sự đổi mới được thực hiện bởi Đấng là Căn Nguyên mọi sự, là Ngôi Lời Thiên Chúa nhập thể, chết và phục sinh vì chúng ta?

Chúa Giêsu nói về điều đó rằng: “Này đây, Ta đổi mới mọi sự” (Kh 21,5). Làm sao điều này có thể xảy ra? Làm sao chúng ta có thể để Chúa Kitô phục sinh đổi mới mọi sự, đổi mới chúng ta hoàn toàn, xây dựng lại những tàn tích, làm tươi trẻ sự già nua của chúng ta, hiệp nhất tất cả trong sự hài hoà toàn vẹn mà chúng ta đã đánh mất?

Trên hết, chúng ta phải nhớ rằng tất cả điều này Thiên Chúa không làm như một anh hùng đến chinh phục thế giới, hay như một siêu nhân đến để cứu chúng ta, với sức mạnh và hào quang. Ngài làm điều đó như một người cha, một vị mục tử tốt lành, một người bạn cảm thương chúng ta. Thật vậy, lời tuyên bố chiến thắng này của Đấng Phục Sinh trong sách Khải huyền, đến sau một lời hứa về sự an ủi: “Đây là lều tạm của Thiên Chúa ở với nhân loại! Ngài sẽ cư ngụ với họ và họ sẽ là dân của Ngài, Ngài sẽ là Thiên Chúa ở với họ và là Thiên Chúa của họ. Và Ngài sẽ lau khô dòng lệ trên mắt họ, sẽ không còn sự chết, tang tóc, kêu than và đau khổ nữa, vì những điều trước đó đã đi qua” (Kh 21,3-4).

Sự khải hoàn của Chúa Kitô trên những gì gây ra chết chóc chính là sự hiện diện của Ngài, sự hiện diện đó lau khô dòng lệ sầu thương của chúng ta, nó lướt thắng mọi lý do của buồn phiền: sự chết, khóc lóc, than van và khổ đau.

“Ngài sẽ lau khô dòng lệ trên mắt họ”.

“Này đây, Ta đổi mới mọi sự”.

Sự mới mẻ mà Chúa Kitô mang đến cho trần thế là sự an ủi của Ngài, sự an ủi đó lau khô mọi dòng lệ, an ủi mọi tiếng khóc than đau đớn. Chỉ duy sự an ủi này của Chúa Kitô, mới có thể đổi mới trần gian. Sự tươi mới và chiến thắng thực sự của Đấng Phục Sinh là sự hiện diện an ủi của Ngài.

Đúng thế, chứng nhân quan trọng nhất về sự Phục Sinh của Chúa Kitô là thánh Maria Magdalêna, bà đã nhận ra Chúa Giêsu như người đã lau khô những dòng lệ của bà: «"Ngài nói với bà: “Này bà, sao bà khóc? Bà tìm ai?”. Bà nghĩ đó là người làm vườn, và nói với Ngài: “Thưa ông, nếu ông đã mang Người đi, xin hãy nói cho tôi biết ông đặt Người ở đâu, tôi sẽ đến mang Người về”. Chúa Giêsu gọi bà: “Maria!”. Bà quay lại và thưa với Ngài bằng tiếng Hípri: “Rabbuni!” – nghĩa là “Lạy Thầy”» (Ga 20,15-16).

Sự buồn đau chuyển thành hân hoan nhờ sự tỏ bày của Đấng Phục Sinh, là dấu chỉ để chúng ta thấy, bằng cách nào chúng ta có thể hiện thực hoá nơi và qua chúng ta sự đổi mới hoàn toàn, mà sự Phục Sinh của Chúa Kitô mang lại cho chúng ta.

Vào ngày thứ hai Phục Sinh, tôi được đánh bởi bài đọc ngắn trong Kinh Trưa, trích từ Thư thứ hai gửi ông Timôthêu: “Đây là lời đáng tin cậy: Nếu chúng ta chết với Ngài, chúng ta cũng sống với Ngài” (2Tim 2,11).

Trên nguyên bản tiếng Hy Lạp và bản dịch latin - "*si commortui sumus, et convivemus*" -, bản latin còn cô đọng hơn nữa; cho nên, chúng ta cũng có thể dịch câu đó như thế này: "Nếu ta cùng chết với Ngài, thì chúng ta cùng sống với Ngài".

Điều này có nghĩa là gì? Trước hết, sự phục sinh và sự đổi mới ngụ ý đến sự chết, một sự chuyển tiếp ngang qua sự chết; đồng thời, chúng ta cũng hiểu rằng căn tính của việc sống sự vượt qua phục sinh này là ở với Chúa Kitô, là thông hiệp với Ngài. Điều này có nghĩa là để trôi dạt, để đổi mới từ tình trạng chết chóc, trong đó, chúng ta sống, mình phải bắt đầu từ việc sống với Chúa Kitô sự chết và tình trạng chết chóc của chúng ta. Con đường đổi mới là mang đến với Chúa Kitô tình trạng chết chóc, tình trạng tội lỗi của chúng ta. Muốn được phục sinh, thì chúng ta phải biết tiếp nhận Đấng Phục Sinh trước, để qua việc chết với Ngài, chúng ta sống với Ngài sự chết của chúng ta.

Chúng ta phải thừa nhận rằng, thay vì tiếp nhận luận lý phục sinh về sự đổi mới này, chúng ta lại thấy hài lòng với việc chỉ cần mình được sống sót, nghĩa là chúng ta muốn Chúa Kitô đổi mới chúng ta mà không cần hồi sinh chúng ta từ sự chết, không cần phải chết với Ngài. Chúng ta sợ chết, vì chúng ta không thực sự tin rằng "nếu chúng ta cùng chết với Ngài, thì chúng ta cùng sống với Ngài". Chúng ta không tin rằng sự đồng hành của Chúa Kitô giúp chúng ta chiến thắng sự chết, để từ cõi chết chúng ta bước vào cõi sống. Nỗi sợ hãi cái chết ngăn cản chúng ta tín thác vào Chúa Kitô, tín thác vào sự hiện diện cứu độ của Ngài. Chúng ta sống tình trạng sự chết của mình như những em bé, dù ở trên tay bố mẹ, nhưng chúng vẫn không chấp nhận đi qua những phòng tối hay lối khó đi, để đến nơi đầy ánh sáng hoặc được trèo lên đỉnh núi cao.

Nhưng Chúa Giêsu phục sinh giải sáng trên chúng ta sự hiện diện của Ngài, và bảo đảm rằng, Ngài sẽ ở cùng chúng ta mọi ngày cho đến tận thế (x. Mt 28,20). Ngài mặc khải và ban cho chúng ta đức tin, không chỉ có trong tình cảnh khó khăn, nhưng còn cả trong tình trạng của sự chết và chính cái chết nữa. Chúa Kitô không chỉ là một mục tử thạo đường, dẫn chúng ta qua thung lũng tối tăm, Ngài còn cho chúng ta vượt qua sự chết bằng sự phục sinh, vượt qua những tình trạng, mà trong đó tất cả đã bị thất đoạt, đã bị phá tàn phá, đã bị giết chết. Đây là ý nghĩa của việc "chết với Ngài", mà thánh Phaolô rao giảng cho chúng ta như con đường sự sống.

Nhưng cùng chết với Chúa Kitô thật sự có ý nghĩa gì? Cái gì có thể làm được điều đó? Thật khó để tưởng tượng và hiểu được sự chết mà chúng ta sẽ phải trải qua. Sự chết của chúng ta là một bước chuyển tiếp, để vượt qua một thung lũng tối tăm, mà chúng ta không thể diễn tả được. Nhưng điều này không quan trọng: điều quan trọng không phải là hiểu về sự chết, mà là cho phép sự hiện diện của Chúa Kitô đồng hành với chúng ta để vượt qua nó. Điều quan trọng để chết với Chúa Kitô không phải là chọn cái chết, nó tự có đó, thuộc về tình trạng của con người, nhưng là chọn ở với Chúa Kitô, tiếp nhận sự hiện diện của Ngài như ánh sáng thân hữu, là điều làm cho chúng ta vượt qua sự chết để bước vào sự sống, giúp chúng ta đối diện với bất cứ sự chết nào đòi buộc chúng ta. Nó có thể là bệnh tật, tuổi già, sự giòn mỏng do tội lỗi, việc bị tước đi những liên hệ đã giúp đỡ chúng ta, có thể là sự mất mát về công việc, bảo hiểm và sự bình an. Nó có thể là sự mong manh của cộng đoàn đòi ta hy sinh nhiều

hơn cái mình nhận lại. Nó có thể là chiến tranh hay sự cưỡng đoạt bởi sự “ảo tưởng toàn năng”, mà Đức Leo XIV tố giác. Chúng ta không biết cái chết nào đang chờ, thung lũng tăm tối nào của đời sống, của cộng đoàn, của dân tộc và của trần thế, mà chúng ta phải vượt qua.

Nhưng Chúa Kitô đã phục sinh! Không có nghĩa tất cả điều đó biến mất, ngược lại những điều đó cho chúng ta cùng chết với Ngài, để cùng được sống sống với Ngài. Tất cả được biến đổi trong một sự đổi mới không tưởng, nhưng lại rất thực, vì ai dám chết với Chúa Kitô, thì có thể cảm nghiệm được việc trỗi dậy với Ngài, được sống với Ngài, bởi vì chúng ta được thông hiệp với Ngài như những người bạn thật sự.

Bí mật của sự đổi mới mọi sự là không từ, chối không thờ ơ trong sự hiệp thông với Chúa Kitô nơi mọi kinh nghiệm của đời sống chúng ta. Khi thử thách, chúng ta đừng tìm cách thay đổi cuộc sống hay hoàn cảnh của mình, mà là sống điều đó với Ngài. Câu hỏi mà chúng ta phải thường xuyên đặt cho mình khi gặp khủng hoảng trong đời sống, khi cuộc sống như bế tắc, là câu này: Làm sao tôi có thể ở lại với Chúa Kitô, hiện diện với Ngài, bước đi với Ngài ngang qua những gì Ngài yêu cầu tôi sống giây phút hiện tại? Tôi phải sống thế nào với Ngài về sự thử thách mà tôi hay chúng ta đang gặp phải?

Chính điều này mà đời sống đan tu, là một đời sống thuộc về sự đổi mới và sự phục sinh. Vì ngay từ đầu, nó được tổ chức để lựa chọn và tiếp nhận sự hiệp thông với Chúa Kitô trong mọi phút giây của ngày sống và của mọi trạng huống trong từng giai đoạn của đời sống chúng ta.

Ngược lại, đã bao lần phản ứng của chúng ta trước khủng hoảng và sự chết mà chúng ta trải qua cách cá nhân hay cộng đoàn, là mình đi tìm cách thức giải quyết hơn là chạy đến thông hiệp với Chúa Kitô, là điều mà ơn gọi chúng ta toàn hiến; và sự hiệp thông đó ban cho chúng ta tất cả sự trợ giúp: về đời sống trong đan viện, về luật lệ, về Lời Chúa, về cộng đoàn huynh đệ, về quyền bính hướng dẫn chúng ta.

Những chồi lộc của sự đổi mới mà chúng ta cần đến đã có trong tất cả những gì Giáo Hội và đặc sủng của chúng ta ban cho chúng ta, nó sẽ giúp chúng ta không ngừng tiếp nhận sự hiện diện của Chúa Kitô, cho đến nỗi, dám chết với Ngài để sống với Ngài bây giờ và mãi mãi.

Sự mới mẻ mà Chúa Giêsu muốn gầy dựng bên trong và giữa chúng ta là tình bạn của Ngài, tình bạn đó ôm ấp tất cả đời sống chúng ta, cho đến tận cùng của sự chết và sự phục sinh.